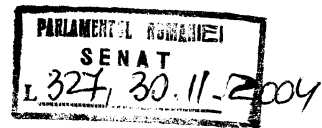

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România
Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480
Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr. 721A/2004

30 noiembrie 2004
Nr. 6659

Domnului NICOLAE VĂCĂROIU
PREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale vă înaintăm, alăturat, copia sesizării formulate de un număr de 52 de deputați, prin care se solicită să se constate neconstituționalitatea dispozițiilor Legii privind organizarea și funcționarea cooperăției.

Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la 10 decembrie 2004, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la 15 decembrie 2004.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PRESEDINTE

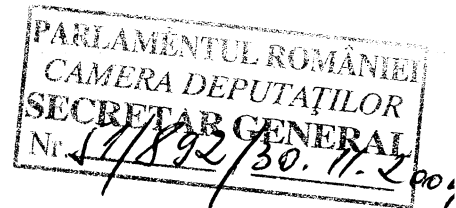
Ioan VIDA
Prof. univ. dr. IOAN VIDA

GRUPUL
PARLAMENTAR AL
P.R.M.

Parlamentul României Camera Deputaților

București, 29.11.2004

Nr.254/15

Către,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

În temeiul dispozițiilor art.14⁶ lit.a din Constituția României, în vederea declanșării controlului de constituționalitate asupra Proiectului de lege privind organizarea și funcționarea cooperăției, Grupul parlamentar al P.R.M., format din 69 deputați, formulează următoarea

SESIZARE

asupra neconstituționalității Legii privind organizarea și funcționarea cooperăției.

I. Art.6 lit.n - *uniune* - persoană juridică fără scop patrimonial, dacă prin lege specială nu se prevede altfel, constituită de către societăți cooperative de aceeași formă și de asociațiile acestora, la nivel județean, al municipiului București și la nivel național, în scopul reprezentării și promovării intereselor economice, sociale și culturale ale membrilor cooperatori și ale membrilor asociați, conform prevederilor prezentei legi.

Aceste prevederi limitează dreptul la asociere al societăților cooperative prin obligarea acestora la constituirea unor forme de organizare fără scop lucrativ, deși, în tradiția și evoluția organizațiilor cooperatiste, aceste forme au avut în totdeauna un caracter și un scop lucrativ. Astfel, în conformitate cu art.1 din abrogata Lege nr.14/1968 cu privire la organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești, cooperativele meșteșugărești sunt organizații cu caracter economic care se constituie prin asociere din inițiativa proprie a meșteșugarilor, a persoanelor care au făcut ucenicia în cooperăția meșteșugărească, precum și a celor care vor să se califice pe locul de muncă într-o meserie în cadrul cooperativelor.

Formele organizatorice de bază ale cooperăției meșteșugărești au fost denumite în aceeași lege ca organizații ale cooperăției meșteșugărești, toate având caracter și scop lucrativ.

În conformitate cu art.4 din respectiva lege, sunt organizații ale cooperăției meșteșugărești: cooperativele meșteșugărești, uniunile de cooperative meșteșugărești și Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești.

Se prevedea, de asemenea, că sunt organizații ale cooperăției meșteșugărești și unitățile anexe create de uniunile de cooperative meșteșugărești și de Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești.

Prin Decretul-lege nr.66/1990 cu privire la organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești prin care a fost abrogată Legea nr.14/1968, prevederile mai sus enunțate au fost menținute ca un element specific și de tradiție al cooperăției meșteșugărești.

Reglementarea din Proiect nu numai că încalcă tradiția și specificul cooperăției meșteșugărești, dar încalcă și prevederile art.40 alin.1 din Constituția României, în care se prevede că „cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere”, or, asocierea liberă de care face vorbire Constituția este îngăduită în acest text prin impunerea constituirii unor forme de asociere fără scop lucrativ, deși tradiția și specificul cooperăției meșteșugărești impune ca acestea să aibă un scop lucrativ, patrimonial.

În conformitate cu Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, adoptat la ONU la data de 16.12.1966 și ratificat de România în 1974, art.4 – „Statele părți la prezentul Pact recunosc că, în ce privește folosința drepturilor asigurate de către stat în conformitate cu prezentul Pact, statul nu poate supune aceste drepturi decât la limitările stabilite de lege, numai în măsura compatibilă cu natura acestor drepturi și exclusiv în vederea promovării bunăstării generale într-o societate democratică”. Un astfel de drept asigurat de statul român este dreptul la libera asociere prevăzut de art.40 din legea fundamentală a statului român, drept care, conform Pactului

Aceste prevederi limitează dreptul la asociere al societăților cooperative prin obligarea acestora la constituirea unor forme de organizare fără scop lucrativ, deși, în tradiția și evoluția organizațiilor cooperatiste, aceste forme au avut în totdeauna un caracter și un scop lucrativ. Astfel, în conformitate cu art.1 din abrogata Lege nr.14/1968 cu privire la organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești, cooperativele meșteșugărești sunt organizații cu caracter economic care se constituie prin asociere din inițiativa proprie a meșteșugarilor, a persoanelor care au făcut ucenicia în cooperăția meșteșugărească, precum și a celor care vor să se califice pe locul de muncă într-o meserie în cadrul cooperativelor.

Formele organizatorice de bază ale cooperăției meșteșugărești au fost denumite în aceeași lege ca organizații ale cooperăției meșteșugărești, toate având caracter și scop lucrativ.

În conformitate cu art.4 din respectiva lege, sunt organizații ale cooperăției meșteșugărești: cooperativele meșteșugărești, uniunile de cooperative meșteșugărești și Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești.

Se prevedea, de asemenea, că sunt organizații ale cooperăției meșteșugărești și unitățile anexe create de uniunile de cooperative meșteșugărești și de Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești.

Prin Decretul-lege nr.66/1990 cu privire la organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești prin care a fost abrogată Legea nr.14/1968, prevederile mai sus enunțate au fost menținute ca un element specific și de tradiție al cooperăției meșteșugărești.

Reglementarea din Proiect nu numai că încalcă tradiția și specificul cooperăției meșteșugărești, dar încalcă și prevederile art.40 alin.1 din Constituția României, în care se prevede că „cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere”, or, asocierea liberă de care face vorbire Constituția este îngădită în acest text prin impunerea constituirii unor forme de asociere fără scop lucrativ, deși tradiția și specificul cooperăției meșteșugărești impune ca acestea să aibă un scop lucrativ, patrimonial.

În conformitate cu Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, adoptat la ONU la data de 16.12.1966 și ratificat de România în 1974, art.4 – „Statele părți la prezentul Pact recunosc că, în ce privește folosința drepturilor asigurate de către stat în conformitate cu prezentul Pact, statul nu poate supune aceste drepturi decât la limitările stabilite de lege, numai în măsura compatibilă cu natura acestor drepturi și exclusiv în vederea promovării bunăstării generale într-o societate democratică”. Un astfel de drept asigurat de statul român este dreptul la libera asociere prevăzut de art.40 din legea fundamentală a statutului român, drept care, conform Pactului

Internațional menționat, nu poate fi limitat prin nici o lege atât timp cât aceasta ar contraveni bunăstării generale într-o societate democratică. Limitarea pe care înțelege să o facă legiuitorul român constă în aceea că grevează dreptul la libera asociere cu forme impuse prin acest proiect de lege, contrare intereselor celor care se asociază în aceste forme.

În conformitate cu art.5 alin.2 din același Pact: „Nu se poate admite nici o restricție sau derogare de la drepturile fundamentale ale omului recunoscute sau în vigoare în orice țară în virtutea unor legi, convenții, regulamente sau cutume, sub pretextul că prezentul Pact nu recunoaște aceste drepturi sau le recunoaște într-o măsură mai mică”.

Potrivit prevederilor Cartei Europene revizuită, Partea I, pct.5, adoptată de România prin Legea nr.74/1999 „toți lucrătorii și patronii au dreptul de a se asocia liber în organizații naționale și internaționale pentru protecția intereselor lor economice și sociale”; or, lucrătorii din cooperăția meșteșugărească din România s-au asociat în organizații cooperatiste cu scop lucrativ, acestea, în baza aceluiași principiu al liberei asocieri, constituind la nivel județean uniuni cu scop lucrativ, iar acestea alcătuiesc, la rândul lor, uniunea națională.

Prin adoptarea Recomandării nr.193 din 20.06.2002, numită „Recomandarea privind promovarea cooperativelor”, Organizația Internațională a Muncii a solicitat autorităților publice din statele membre, printre care și România, să creeze premisele politice și cadrul juridic favorabil care să permită cooperativelor să-și îndeplinească funcțiile conform valorilor și principiilor cooperatiste (Cap.II pct.6 din Recomandare).

De asemenea, „Guvernele trebuie să consulte organizațiile cooperatiste și organizațiile patronale și sindicale asupra elaborării sau revizuirii legislației, a politicilor și reglementărilor în materie de cooperăție.” (Cap.III pct.10(2) din Recomandare), consultare care în speță nu a avut loc pe întregul parcurs al elaborării Proiectului de lege, politica promovată fiind cea de impunere forțată a unui proiect de lege neagreat de membrii cooperatori și care contravine intereselor acestora.

În raport cu argumentele legislative mai sus prezentate, art.40 din Constituția României nu îngăduie nici o limitare a dreptului la libera asociere. Restricțiile au fost create prin textul art.6 lit.n din Proiectul de lege, text pe care vă rugăm să-l constatați ca fiind neconstituțional.

Sistemul de organizare preconizat prin Legea de față rupe unitatea de concepție și de organizare a cooperăției, structurată în prezent într-o organizare unitară, omogenă, bazată pe aceleași principii economice și juridice de organizare. Reglementarea cuprinsă în lege creează o organizare eterogenă, hibridă, așezând la baza sistemelor cooperatiste persoane juridice cu caracter economic, lucrativ, iar la nivelul teritorial și central verigi din cu totul altă

categorie – aceea a asociațiilor fără scop lucrativ, asociații care în nici un sistem juridic din lume nu pot fi create prin lege ci, ca și fundațiile, trebuie să fie opera voinței libere a persoanelor fizice și, eventual, și juridice.

Sistemul cooperatist ajunge să cuprindă în acest fel, o organizare impusă în mod arbitral, care violează voința membrilor cooperatori, înlocuind regimul unitar al proprietății cooperatiste cu un regim dualist în care uniunile se desprind în fapt de activitatea cooperatistă, urmând să realizeze activități de reprezentare și promovare a intereselor economice, sociale și culturale ale operatorilor. Uniunile sunt reduse împotriva voinței operatorilor asociați, la rolul de auxiliari neputincioși și cuminți ai cooperativelor, fiind, prin lege, în fapt, scoase din organizarea cooperatistă.

II. Art.91 alin.2 lit.d – avizul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie pentru conformitatea statutului cu prevederile prezentei legi, respectiv a legii speciale, dacă aceasta există.

Textul de mai sus constituie dovada grevării unui drept constituțional cu o obligație impusă de către stat care se constituie ca un instrument de imixtiune în activitatea unor agenți economici care dețin un capital privat. Introducând acest aviz obligatoriu, legiuitorul încalcă nu numai libertatea dreptului de asociere prevăzută de art.40 alin.1 din Constituția României, dar și dreptul de proprietate privată așa cum este garantat prin art.44 alin.2 din Constituția României, în sensul că avizul ce se preconizează a fi acordat de către Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie constituie un instrument de imixtiune în prerogativele organizațiilor cooperatiste ca proprietare ale bunurilor ce le aparțin în proprietate privată, garantată de Constituție.

O asemenea prevedere nu se regăsește în nici o lege de organizare a altor agenți economici chiar dacă, prin numărul de persoane și cifra de afaceri, acestea se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii. Exemplificăm în acest sens Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale și chiar recentul Proiect de lege privind cooperatia agricolă.

Putem spune că ne aflăm în situația unui fenomen de discriminare legislativă a unei categorii de agenți economici în raport cu alți agenți economici, discriminarea membrilor cooperatori în raport cu celelalte categorii de lucrători din cadrul agenților economici constituiți în baza Legii nr.31/1990 sau a altor legi.

O asemenea dispoziție contravine Cartei Europene revizuite, Partea a V-a, art.E în care se prevede că „Respectarea drepturilor recunoscute în prezenta Cartă trebuie asigurată fără deosebire de rasă, sex, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, sănătate, apartenență la o minoritate națională, naștere sau orice altă situație”, iar prin art.H „prevederile prezentei Carte nu vor aduce atingere dispozițiilor dreptului intern și ale tratatelor, convențiilor sau acordurilor bilaterale ori multilaterale care sunt sau vor intra în vigoare și care acordă un tratament mai favorabil persoanelor”.

Textul de mai sus corespunde principiului constituțional prevăzut în art.11 – (1) „Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

- (2) „Tratatele ratificate de Parlament potrivit legii, fac parte din dreptul intern”.
- (3) „În cazul în care un tratat la care România urmează să devină parte cuprinde dispoziții contrare Constituției, ratificarea lui poate avea loc numai după revizuirea Constituției”.

În speță, principiile Cartei Europene și ale Constituției sunt similare și au aceeași putere de aplicare pe teritoriul României, ele prevăzând clar respectarea și garantarea strictă și neîngrădită a dreptului de asociere și a dreptului de proprietate privată.

Iar competența recunoscută prin lege Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, de a aviza înființarea asociației/uniunii cooperatiste ca persoană juridică ridică un grav obstacol potențial în calea libertății de asociere, prin aceea că instituie un veritabil drept de veto al unui organ al administrației publice la crearea unei structuri de organizare privată. Și aceasta sub pretextul că Agenția să verifice și să confirme „conformitatea statutului cu legea”, ca și când judecătorul desemnat să verifice legalitatea documentelor prevăzute de textul legii nu ar avea autoritate de a constata el însuși această conformitate.

Este, în aceste condiții, în afară de orice îndoială că Agenția Națională se poate pronunța asupra **oportunității** creării persoanelor juridice cooperatiste în discuție, ceea ce deschide calea unor abuzuri administrative grave, prin violarea principiilor constituționale.

IV. În aceeași situație de neconstituționalitate se află și textul art.110 alin.1 din Proiect, prin care se stipulează că: „Se constituie Consiliul Consultativ al Cooperăției, organism fără personalitate juridică, cu rol consultativ, pe lângă Agenția Națională pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperăție, format din reprezentanți desemnați de toate uniunile naționale existente.”

Prin această prevedere se legalizează amestecul brutal al statului în problemele sistemelor cooperatiste, prin agenția sa specializată pe lângă care se constituie această structură consultativă. Spunem acest lucru deoarece în acest organ, sistemele cooperatiste de reprezentare națională sunt obligate să-și desemneze reprezentanți, în felul acesta încălcându-se dreptul de dispoziție al structurilor asociative create în sistemele cooperatiste, voința acestora va fi grevată cu această obligație. De fapt, prin această prevedere se legalizează și discriminarea dintre structurile de sorginte cooperatistă și structurile economice constituite în baza Legii nr.31/1990 în considerarea căroră nu s-a constituit un Consiliu Consultativ pe lângă Agenția pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperatie în care aceste structuri să-și desemneze delegați, iar Agenția să exercite un control direct asupra lor.

Această discriminare încalcă flagrant textului art.135 alin.2 lit.a din Constituția României, prin care statul este obligat să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție. Se încalcă, de asemenea, prevederile Recomandării O.I.M. nr.193/2002 prin care, la Cap.II pct.7(2) se stipulează că: „Cooperativele trebuie să beneficieze de condiții conform legislației și practicilor naționale care să nu fie mai puțin favorabile decât cele de care beneficiază celelalte forme de societăți comerciale sau organizații sociale. Dacă este cazul, guvernele trebuie să adopte măsuri de sprijin în favoarea activității cooperatiste în ceea ce privește anumite obiective de politică socială și publică, cum ar fi promovarea creării de noi locuri de muncă sau dezvoltarea de activități care se adresează grupurilor sau zonelor defavorizate.”

În realitate, Consiliul Consultativ are, potrivit legii, înfățișarea unui organism hibrid al administrației publice, în care, în loc de a se recunoaște dreptul uniunilor cooperatiste de a participa în mod democratic, aceste uniuni sunt incluse brutal, ex lege, spre a înfăptui politicile Agenției Naționale în domeniul cooperatiei. În acest Consiliu Consultativ de altfel, potrivit art.110 alin.2, Agenția va avea un reprezentant care reprezintă și susține politica agenția în ce privește sistemul cooperativ din România. În aceste condiții este evident că textele legale menționate nu corespund autonomiei cooperatiei și nici principiilor constituționale ale ocrotirii proprietății private a organizațiilor cooperatiste, principii ce dau expresie reglementărilor internaționale în materie, reglementări la care România este parte.

V. „Art. 117. ...

(6) Organizațiile cooperatiste care nu și-au înregistrat modificările statutelor până la expirarea termenului prevăzut la alin. (1) se dizolvă de drept și intră în lichidare, în condițiile prevederilor art. 85-88 din prezenta lege.”

Față de modificările regulilor de structură și de funcționare a cooperăției, cuprinse în proiectul legii, reglementarea respectivă nu ar putea fi aplicată decât pentru viitor, adică acelor organizații cooperatiste care prin ipoteză, s-ar crea după intrarea în vigoare a legii.

Este ceea ce, consacrand un principiu fundamental al statului de drept, prevede art.15 alin.2 din Constituție: „Legea dispune numai pentru viitor ...”.

Aceasta înseamnă că legea nu poate să privească decât un sistem de cooperative – ori mai multe asemenea sisteme – care s-ar crea în viitor. Sistemele cooperatiste existente la data apariției noii legi nu ar putea în nici un caz – așa cum se intenționează, abuziv dar explicit, prin dispozițiile „tranzitorii” ale legii, să fie desființate. Căci, potrivit unui alt principiu fundamental al dreptului, regimul și efectele unui act juridic rezultă din legea aplicabilă la momentul încheierii sale – **tempus regit actum** – și nu pot fi judecate în funcție de prevederi legale ulterioare.

În aceste condiții, dispozițiile cuprinse în proiect, în sensul **dizolvării de drept** a unor entități cooperatiste existente care nu ar corespunde prevederilor proiectului este, bineînțeles, potrivnică principiului constituțional enunțat, cu atât mai mult cu cât toate sistemele cooperatiste din România sunt organizate și funcționează în conformitate cu legile **adoptate după Revoluția din 1989**, reglementări pe care le-au aplicat necondiționat.

Așa fiind, înlocuirea, prin „**dizolvare**”, a unui sistem de organizare supus reglementărilor actuale, cu un alt sistem, prevăzut în legi ce nu se pot aplica decât pentru viitor, reprezintă, neîndoielnic, o măsură abuzivă, prin care se încalcă art.15 alin.2 din Legea fundamentală.

Dizolvarea unei organizații asociative ca persoană juridică nu poate interveni, în nici un sistem juridic al unui stat de drept, decât ca o sancțiune pentru nerespectarea, de către unitățile din acel sistem, a unor norme imperative corespunzătoare ordinii publice, așadar ca **sancțiune**. Or, în cazul de față nu există nici o justificare a aplicării unei sancțiuni de o asemenea gravitate, cu atât mai mult cu cât măsura s-ar aplica **de drept** pentru „**încălcarea**” unor norme ce nu pot avea valoare obligatorie în cazul entităților juridice existente la data legii și care respectă riguros reglementările legale în conformitate cu care s-au înființat.

Măsura reprezintă un abuz menit să garanteze aplicarea noii legi în cazul unor acte juridice consolidate în trecut, sub imperiul altor reglementări.

De altfel, și celelalte măsuri prevăzute de art.117 din lege reprezintă aplicarea unor prevederi abuzive, ca de pildă, „**recensământul**” membrilor operatori, soldat cu liste pe care cooperativele trebuie să le afișeze la sediul lor și să le „**popularizeze**” prin presa locală.

În concluzie, regula stabilită prin prevederile art.117 alin.6 din Proiectul de lege încalcă nu numai prevederile fundamentale ale Constituției, așa cum sunt ele reținute în art.40 alin.1, dar și prevederile tratatelor internaționale la care România este parte, prevederile Recomandării nr.193/2001 a Organizației Internaționale a Muncii.

VI. Art. 119. – (1) Federalele teritoriale ale cooperativelor de consum, asociațiile teritoriale ale organizațiilor cooperativei meșteșugărești, Uniunea Națională a Cooperativelor de Consum și Asociația Națională a Cooperativei Meșteșugărești nu pot înstrăina, cu orice titlu, clădirile sau terenurile aflate în patrimoniul lor până la data îndeplinirii procedurilor prevăzute la articolul 117 alin. (1)”.

Potrivit art.44 din Constituția României, dreptul de proprietate este garantat, conținutul și limitele acestor drepturi fiind stabilite de lege. Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular, nici o persoană neputând fi expropriată decât pentru o cauză de utilitate publică stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Conform art.136 alin.5 din legea fundamentală, proprietatea privată este inviolabilă în condițiile legii organice. Legea organică în materia proprietății fiind Codul civil care prin prevederile art.480 stipulează că: „Proprietatea este dreptul ce are cineva de a se bucura și dispune de un lucru exclusiv și absolut însă în limitele determinate de lege”. Aceeași lege organică, prin prevederile art.481, precizează că: „Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică și primind o dreaptă și prealabilă despăgubire”. Alte situații de îngrădirea dreptului de proprietate nu există nici în legea fundamentală a statului și nici în legea organică care reglementează dreptul de proprietate.

Stipularea în lege a restricției impusă proprietarilor de drept - organizații cooperatiste, ca în perioada de la promulgarea legii și până la înregistrarea noilor statute conform acestei legi, să nu înstrăineze nici un bun din patrimoniul său, nu constituie altceva decât crearea unei indisponibilizări legale a bunurilor din patrimoniul organizațiilor cooperatiste, aceste bunuri fiind scoase în mod forțat din circuitul civil general pentru o perioadă determinată, încălcându-se astfel, în modul cel mai flagrant, dreptul de dispoziție al proprietarului. Prin această restricție dreptul de proprietate al organizațiilor cooperatiste este încălcat ca urmare a imixtiunii statului în problemele proprietății cooperatiste, proprietate privată având un alt regim juridic decât proprietatea publică a statului.

O asemenea măsură reprezintă o abatere gravă de la principiile consacrate prin art.135 și art.136 alin.5 din Constituția țării.

VII. „Art. 121. – Art.119. – (1) Asociația Națională a Cooperăției Meșteșugărești – UCECOM, înființată prin Decretul-lege nr.66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești și Uniunea Națională a Cooperativelor de Consum – CENTROCOOP, înființată prin Legea nr.109/1996 privind organizarea și funcționarea cooperăției de consum, cu modificările ulterioare, se vor reorganiza cu respectarea prevederilor prezentei legi și își vor modifica statutele în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legilor speciale, dar nu mai mult de 18 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, astfel:

a) în una din formele de asociere prevăzute în Titlul III al prezentei legi, anume asociație sau uniune națională, după caz;

b) în societate cooperativă de gradul 2.

.....
(10) În situația în care Asociația Națională a Cooperăției Meșteșugărești și Uniunea Națională a Cooperativelor de Consum nu respectă prevederile prezentului articol, se dizolvă de drept și intră în lichidare conform prevederilor prezentei legi, iar activul rămas în urma achitării sumelor datorate creditorilor se transmite organizațiilor cooperatiste și uniunilor care au contribuit la realizarea patrimoniului acestora și care s-au înscris în registrul comerțului în conformitate cu prevederile prezentei legi.”

Textele de lege reproduse reprezintă o încălcare gravă a principiilor constituționale evocate la pct.V (privind art.117 din lege) din prezenta întâmpinare de neconstituționalitate.

Legea își îngăduie să dizolve „de drept”, cu brutalitate, structuri juridice și economice existente de multe decenii în România, aplicând o „sanctiune” nedemocratică și potrivnică principiilor constituționale. Asemenea reglementări legale privind desființarea de drept a unor structuri de organizare existente au mai fost declarate, în trecut, de Curtea Constituțională ca fiind contrare Legii fundamentale.

Mai mult, legea își îngăduie să dispună de bunurile ce aparțin structurilor ce vor fi „dizolvate de drept”, distribuindu-le acelor structuri cooperatiste care vor înțelege să se supună noilor reglementări. Cu ce drept anume poate statul să dispună de bunurile cooperăției, distribuindu-le ca și când le-ar fi confiscat, spre a răsplăti astfel, pe cei ce manifestă disciplină în aplicarea legii?

Textele mai sus enunțate sunt, față de cele arătate, neconstituționale, deoarece prin conținutul lor înfrâng principiile constituționale privind dreptul la libera asociere și dreptul de proprietate privată, așa cum sunt ele reglementate prin art.40 și 44 din Constituția României, deoarece, prin textele celor trei articole, se impun condițiile reorganizării unor persoane juridice preexistente care s-au constituit prin libera asociere, în condițiile unanim consfințite de asociați la un moment dat și care sunt anulate prin intervenția statului, constând în aplicarea unor norme de reorganizare care, în fapt, conduc la desființarea acestor persoane juridice.

Se încalcă, în același timp, dreptul de proprietate privată garantată de art.44 alin.2 teza I-a din Constituția României în care se precizează că „Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular”.

Prin aplicarea acestor texte, în fond, se încalcă voința proprietarului, dreptul său de dispoziție așa cum este el reținut în textul art.480 C.civ., prin faptul că se impune în cadrul reorganizării o nouă redistribuire a patrimoniului cooperatist prin înfrângerea voinței proprietarului care este obligat să-și dirijeze patrimoniul către societăți de gradul II care nu au fost avute în vedere în momentul constituirii sale ca persoană juridică.

Consecința nerespectării regulilor impuse de legiuitor este prevăzută în mod expres în textul de lege, și în sensul că neîndeplinirea acestor condiții creează un impediment pentru persoana juridică de a-și legaliza situația juridică la Registrul Comerțului, sancțiunea prevăzută de textul legii fiind lichidarea și radierea din Registrul Comerțului a organizațiilor cooperatiste care nu se supun regulilor impuse prin această lege.

Prin aplicarea procedurii dizolvării pentru organizațiile cooperatiste care nu se supun regulilor din lege, se va dispune și cu privire la patrimoniul supus lichidării, încălcându-se voința proprietarilor care s-au asociat pentru a-și valorifica aporturile la capital și munca lor în vederea realizării unui scop care de data aceasta este încălcat de însăși statul român prin legiferarea dreptului forței în detrimentul forței dreptului.

Condițiile impuse prin aceste texte organizațiilor cooperatiste meșteșugărești, persoane juridice care au calitatea de agenți economici, constituie o discriminare la adresa acestora în raport cu ceilalți agenți economici, încălcându-se și prevederile art.135 alin.2 lit.a,b și g din Constituția României, prin care:

„ (2) Statul trebuie să asigure:

- (a) libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție;

(b) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;

.....

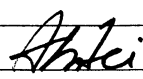
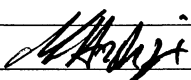
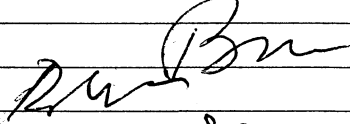
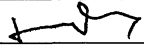
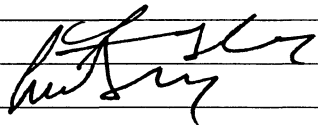
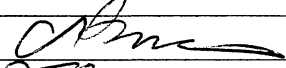

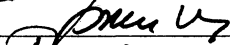

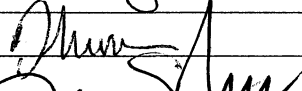
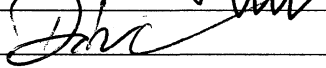
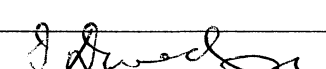

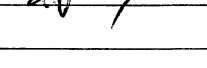
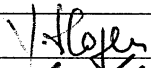

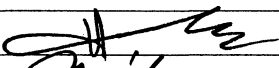
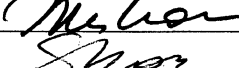
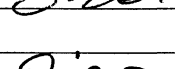
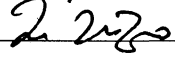
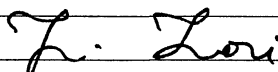
.....

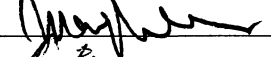

(g) aplicarea politicilor de dezvoltare regională în concordanță cu obiectivele Uniunii Europene.

Față de garanțiile mai sus enumerate, extrase din Constituția statului român, solicităm Curții Constituționale să constate aceste garanții doar ipotetice, deoarece, în fapt, ele nu există, ba mai mult, se încearcă desființarea lor prin includerea în legi organice a unor prevederi care să lichideze aceste garanții, iar prin modul în care au fost formulate și prin efectele pe care le pot produce, acestea sunt contrare și legislației Uniunii Europene la care România urmează să adere începând cu 2007.

SEMNĂTURILE

TABEL NOMINAL
cu deputații semnatari ai Sesizării la Curtea Constituțională privind
neconstituționalitate Legii privind organizarea și funcționarea cooperăției

Nr. crt.	Numele și prenumele deputaților P.R.M.	Semnatura
1.	ABIȚEI LUDOVIC	
2.	APOSTOLESCU MARIA	
3.	ARGHEZI MITZURA DOMNICA	
4.	ARITON GHEORGHE	
5.	BABAN ȘTEFAN	
6.	BĂLĂEȘ MITICĂ	
7.	BĂLDEA IOAN	
8.	BĂNCESCU IOAN	
9.	BOBOC ALEXE	
10.	BOLCAȘ AUGUSTIN LUCIAN	
11.	BRUDAȘCU DAN	
12.	BUCUR CONSTANTIN	
13.	BUGA FLOREA	
14.	BURUIANĂ-APRODU DANIELA	
15.	BUZEA CRISTIAN VALERIU	
16.	CIONTU CORNELIU	
17.	CIUCEANU RADU	
18.	CRÎȘAN EMIL	
19.	DINU GHEORGHE	
20.	DOLĂNESCU ION	
21.	DRAGOMIR DUMITRU	
22.	DUȚU CONSTANTIN	
23.	ENESCU NICOLAE	
24.	ESERGHEP GELIL	
25.	GRĂDINARU NICOLAE	
26.	HOGEA VLAD-GABRIEL	
27.	IFRIM MIRCEA	
28.	IONESCU COSTEL MARIAN	
29.	IONESCU DANIEL	
30.	IONESCU MIHAELA	
31.	IONESCU SMARANDA	
32.	IONEL VIOREL	
33.	IRIZA MARIUS	
34.	JIPA FLORINA RUXANDRA	
35.	LARI IORGA LEONIDA	

36.	LEONĂCHESCU NICOLAE	
37.	LOGHIN IRINA	
38.	MAGHERU PAUL	
39.	MĂRĂCINEANU ADRIAN	
40.	MARDARI LUDOVIC	
41.	MERCE ILIE	
42.	MICLEA IOAN	
43.	MINCU IULIAN	
44.	MÎNZĂNĂ ION	
45.	MIRCEA COSTACHE	
46.	MOCIOI ION	
47.	MOIȘ VĂSĂLIE	
48.	MOISESCU GEORGE DUMITRU	
49.	MOISOIU ADRIAN	
50.	NADEJDE VLAD GEORGE	
51.	PALADE DORU DUMITRU	
52.	PĂȘCUȚ ȘTEFAN	
53.	POPA CONSTANȚA	
54.	POPESCU COSTEL EUGEN	
55.	PRIBEANU GHEORGHE	
56.	PURCELD OCTAVIAN-MIRCEA	
57.	PUZDREA DUMITRU	
58.	PETRUȘ OCTAVIAN CONSTANTIN	
59.	RUS EMIL	
60.	SADICI OCTAVIAN	
61.	SATNOIANU TĂNASE	
62.	SAULEA DĂNUȚ	
63.	ȘNAIDER PAUL	
64.	STANCIU ANGHEL	
65.	STOIAN MIRCEA	
66.	TUDOR MARCU	
67.	VASILESCU LIA-OLGUȚA	
68.	VASILESCU NICOLAE	
69.	VĂLVA MELANIA	

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480

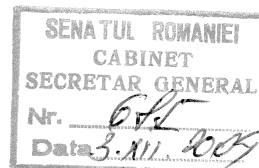
Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr. 727A/2004

3 decembrie 2004

Nr. 6756

Domnului NICOLAE VĂCĂROIU
PREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale vă înaintăm, alăturat, copia sesizării formulate de un număr de 57 de deputați, prin care se solicită să se constate neconstituționalitatea dispozițiilor Legii privind organizarea și funcționarea cooperăției.

Vă adresăm rugăminta de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la 10 decembrie 2004, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la 15 decembrie 2004.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PRESEDINTE

Ioan Vida
Prof. univ. dr. IOAN VIDA

CĂTRE,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

În temeiul dispozițiilor art.144 lit.a din Constituția României, în vederea declanșării controlului de constituționalitate asupra Proiectului de lege privind organizarea și funcționarea cooperăției, un grup de 57 de deputați, enumerați în listele anexe 1, 2, 3, 4, formulează următoarele:

OBIECȚII DE NECONSTITUȚIONALITATE LA REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN LEGEA PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COOPERĂȚIEI

I. Art.6 lit.n - uniune – persoană juridică fără scop patrimonial, dacă prin lege specială nu se prevede altfel, constituită de către societăți cooperatiste de aceeași formă și de asociațiile acestora, la nivel județean, al municipiului București și la nivel național, în scopul reprezentării și promovării intereselor economice, sociale și culturale ale membrilor cooperatori și ale membrilor asociați, conform prevederilor prezentei legi.

Aceste prevederi limitează dreptul la asociere al societăților cooperatiste prin obligarea acestora la constituirea unor forme de organizare fără scop lucrativ, deși, în tradiția și evoluția organizațiilor cooperatiste, aceste forme au avut în totdeauna un caracter și un scop lucrativ. Astfel, în conformitate cu art.1 din abrogata Lege nr.14/1968 cu privire la organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești, cooperatistele meșteșugărești sunt organizații cu caracter economic care se constituie prin asociere din inițiativa proprie a meșteșugarilor, a persoanelor care au făcut ucenicia în cooperăția meșteșugărească, precum și a celor care vor să se califice pe locul de muncă într-o meserie în cadrul cooperativelor.

Formele organizatorice de bază ale cooperăției meșteșugărești au fost denumite în aceeași lege ca organizații ale cooperăției meșteșugărești, toate având caracter și scop lucrativ.

În conformitate cu art.4 din respectiva lege, sunt organizații ale cooperăției meșteșugărești: cooperatistele meșteșugărești, uniunile de cooperative meșteșugărești și Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești.

Se prevede, de asemenea, că sunt organizații ale cooperăției meșteșugărești și unitățile anexe create de uniunile de cooperative meșteșugărești și de Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești.

Prin Decretul-lege nr.66/1990 cu privire la organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești prin care a fost abrogată Legea nr.14/1968, prevederile mai sus enunțate au fost menținute ca un element specific și de tradiție al cooperăției meșteșugărești.

Reglementarea din Proiect nu numai că încalcă tradiția și specificul cooperăției meșteșugărești, dar încalcă și prevederile art.40 alin.1 din Constituția României, în care se prevede că „cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere”, or, asocierea liberă de care face vorbire Constituția este îngrădită în acest text prin impunerea constituirii unor forme de asociere fără scop lucrativ, deși tradiția și specificul cooperăției meșteșugărești impune ca acestea să aibă un scop lucrativ, patrimonial.

În conformitate cu Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, adoptat la ONU la data de 16.12.1966 și ratificat de România în 1974, art.4 – „Statele părți la prezentul Pact recunosc că, în ce privește folosința drepturilor asigurate de către stat în conformitate cu prezentul Pact, statul nu poate supune aceste drepturi decât la limitările stabilite de lege, numai în măsura compatibilă cu natura acestor drepturi și exclusiv în vederea promovării bunăstării generale într-o societate democratică”. Un astfel de drept asigurat de statul român este dreptul la libera asociere prevăzut de art.40 din legea fundamentală a statutului român, drept care, conform Pactului Internațional menționat, nu poate fi limitat prin nici o lege atât timp cât aceasta ar contraveni bunăstării generale într-o societate democratică. Limitarea pe care înțelege să o facă legiuitorul român constă în aceea că grevează dreptul la libera asociere cu forme impuse prin acest proiect de lege, contrare intereselor celor care se asociază în aceste forme.

În conformitate cu art.5 alin.2 din același Pact: „Nu se poate admite nici o restricție sau derogare de la drepturile fundamentale ale omului recunoscute sau în vigoare în orice țară în virtutea unor legi, convenții, regulamente sau cutume, sub pretextul că prezentul Pact nu recunoaște aceste drepturi sau le recunoaște într-o măsură mai mică”.

Potrivit prevederilor Cartei Europene revizuită, Partea I, pct.5, adoptată de România prin Legea nr.74/1999 „toți lucrătorii și patronii au dreptul de a se asocia liber în organizații naționale și internaționale pentru protecția intereselor lor economice și sociale”; or, lucrătorii din cooperăția meșteșugărească din România s-au asociat în organizații cooperatiste cu scop lucrativ, acestea, în baza aceluiași principiu al liberei asocieri, constituind la nivel județean uniuni cu scop lucrativ, iar acestea alcătuiesc, la rândul lor, uniunea națională.

Prin adoptarea Recomandării nr.193 din 20.06.2002, numită „Recomandarea privind promovarea cooperativelor”, Organizația Internațională a Muncii a solicitat autorităților publice din statele membre, printre care și România, să creeze premisele politice și cadrul juridic favorabil care să permită cooperativelor să-și îndeplinească funcțiile conform valorilor și principiilor cooperatiste (Cap.II pct.6 din Recomandare).

De asemenea, „Guvernele trebuie să consulte organizațiile cooperatiste și organizațiile patronale și sindicale asupra elaborării sau revizuirii legislației, a politicilor și reglementărilor în materie de cooperatie.” (Cap.III pct.10(2) din Recomandare), consultare care în speță nu a avut loc pe întregul parcurs al elaborării Proiectului de lege, politica promovată fiind cea de impunere forțată a unui proiect de lege neagreat de membrii cooperatori și care contravine intereselor acestora..

În raport cu argumentele legislative mai sus prezentate, art.40 din Constituția României nu îngăduie nici o limitare a dreptului la libera asociere. Restricțiile au fost create prin textul art.6 lit.n din Proiectul de lege, text pe care vă rugăm să-l constatați ca fiind neconstituțional.

Sistemul de organizare preconizat prin Legea de față rupe unitatea de concepție și de organizare a cooperatiei, structurată în prezent într-o organizare unitară, omogenă, bazată pe aceleași principii economice și juridice de organizare. Reglementarea cuprinsă în lege creează o organizare eterogenă, hibridă, așezând la baza sistemelor cooperatiste persoane juridice cu caracter economic, lucrativ, iar la nivelul teritorial și central verigi din cu totul altă categorie – aceea a asociațiilor fără scop lucrativ, asociații care în nici un sistem juridic din lume nu pot fi create prin lege ci, ca și fundațiile, trebuie să fie opca voinței libere a persoanelor fizice și, eventual, și juridice.

Sistemul cooperatist ajunge să cuprindă în acest fel, o organizare impusă în mod arbitral, care violează voința membrilor cooperatori, înlocuind regimul unitar al proprietății cooperatiste cu un regim dualist în care uniunile se desprind în fapt de activitatea cooperatistă, urmând să realizeze activități de reprezentare și promovare a intereselor economice, sociale și culturale ale cooperabililor. Uniunile sunt reduse împotriva voinței cooperabililor asociați, la rolul de auxiliari neputincioși și cumiști ai cooperabililor, fiind, prin lege, în fapt, scoase din organizarea cooperatistă.

II. Art.36 alin.4 – „În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin.(2) sau (3), adunarea generală, ordinară sau extraordinară se va reconvoaca până la îndeplinirea condițiilor prevăzute la cele două alineate, după caz.”

Constituie nu numai o discriminare la adresa organizațiilor cooperatiste în raport cu reglementările în vigoare, discriminare care se concretizează în blocarea sistemului decizional al organizațiilor cooperatiste ca urmare a imposibilității principalului organ de decizie (adunarea generală) de a lua hotărâri. Prin reconvoacarea fără sfârșit a adunării generale în situația neîndeplinirii condițiilor prevăzute la alin.(2) sau (3) se creează un cerc vicios în sensul că acest organ nu va putea niciodată, în asemenea condiții, să decidă.

Concluzia este că se blochează activitatea decizională a organizației cooperatiste și în același timp se aduc grave prejudicii intereselor membrilor cooperatori asociați, participanți la aceste adunări generale. În acest fel și pe această cale se încalcă prevederile art.135 alin.2 lit.a) din Constituția României prin care se prevede că: „Statul trebuie să asigure: a) libertatea comerțului, protecția concurenței

loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție...”

Textul criticat este discriminatoriu și în raport cu legea organică specială care reglementează activitatea societăților comerciale – Legea nr.31/1990 – care, la art.188 alin.3, prevede că: „Dacă adunarea legal constituită nu poate lua o hotărâre valabilă din cauza neîntrunirii majorității cerute, adunarea convocată din nou poate decide asupra ordinii de zi, oricare ar fi numărul de asociați și partea din capitalul social reprezentată de asociații prezenți.”

Această regulă care guvernează Legea nr.31/1990 constituie de fapt și practica actuală a organizațiilor cooperatiste care, în statutele lor, și-au stipulat acest principiu juridic care permite, în situații deosebite, funcționarea principalului organ de decizie al societății cooperative – adunarea generală.

III. Art.91 alin.2 lit.d – avizul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie pentru conformitatea statutului cu prevederile prezentei legi, respectiv a legii speciale, dacă aceasta există.

Textul de mai sus constituie dovada grevării unui drept constituțional cu o obligație impusă de către stat care se constituie ca un instrument de imixtiune în activitatea unor agenți economici care dețin un capital privat. Introducând acest aviz obligatoriu, legiuitorul încalcă nu numai libertatea dreptului de asociere prevăzută de art.40 alin.1 din Constituția României, dar și dreptul de proprietate privată așa cum este garantat prin art.44 alin.2 din Constituția României, în sensul că avizul ce se preconizează a fi acordat de către Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie constituie un instrument de imixtiune în prerogativele organizațiilor cooperatiste ca proprietare ale bunurilor ce le aparțin în proprietate privată, garantată de Constituție.

O asemenea prevedere nu se regăsește în nici o lege de organizare a altor agenți economici chiar dacă, prin numărul de persoane și cifra de afaceri, acestea se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii. Exemplificăm în acest sens Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale și chiar recentul Proiect de lege privind cooperatia agricolă.

Putem spune că ne aflăm în situația unui fenomen de discriminare legislativă a unei categorii de agenți economici în raport cu alți agenți economici, discriminarea membrilor cooperatori în raport cu celelalte categorii de lucrători din cadrul agenților economici constituiți în baza Legii nr.31/1990 sau a altor legi.

O asemenea dispoziție contravine Cartei Europene revizuite, Partea a V-a, art.E în care se prevede că „Respectarea drepturilor recunoscute în prezenta Cartă trebuie asigurată fără deosebire de rasă, sex, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, sănătate, apartenență la o minoritate națională, naștere sau orice altă situație”, iar prin art.H „prevederile prezentei Carte nu vor aduce atingere dispozițiilor dreptului intern și ale tratatelor, convențiilor sau

acordurilor bilaterale ori multilaterale care sunt sau vor intra în vigoare și care acordă un tratament mai favorabil persoanelor”.

Textul de mai sus corespunde principiului constituțional prevăzut în art.11 – (1) „Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

- (2) „Tratatele ratificate de Parlament potrivit legii, fac parte din dreptul intern”.
- (3) „În cazul în care un tratat la care România urmează să devină parte cuprinde dispoziții contrare Constituției, ratificarea lui poate avea loc numai după revizuirea Constituției”.

În speță, principiile Cartei Europene și ale Constituției sunt similare și au aceeași putere de aplicare pe teritoriul României, ele prevăzând clar respectarea și garantarea strictă și neîngrădită a dreptului de asociere și a dreptului de proprietate privată.

Iar competența recunoscută prin lege Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperație, de a aviza înființarea asociației/uniunii cooperatiste ca persoană juridică ridică un grav obstacol potențial în calea libertății de asociere, prin aceea că instituie un veritabil drept de veto al unui organ al administrației publice la crearea unei structuri de organizare privată. Și aceasta sub pretextul că Agenția să verifice și să confirme „conformitatea statutului cu legea”, ca și când judecătorul desemnat să verifice legalitatea documentelor prevăzute de textul legii nu ar avea autoritate de a constata el însuși această conformitate.

Este, în aceste condiții, în afară de orice îndoială că Agenția Națională se poate pronunța asupra **oportunității** creării persoanelor juridice cooperatiste în discuție, ceea ce deschide calea unor abuzuri administrative grave, prin violarea principiilor constituționale.

IV. Art.98 alin.2 – „Asociațiile/uniunile pot înființa societăți comerciale în conformitate cu prevederile Legii nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată, care pot participa la societățile cooperative de gradul 2. Dividendele obținute de asociații/uniuni din activitățile acestor societăți, dacă nu se reinvestesc în acestea, se folosesc obligatoriu ca resurse pentru realizarea scopului și obiectivelor asociației/uniunii”.

Cu privire la acest text putem spune că prevederile acestuia încalcă flagrant principiile fundamentale reglementate în Constituția României prin prevederile art.40 alin.1, prin care se garantează dreptul de asociere al cetățenilor, art.44 alin.2, prin care se garantează proprietatea privată și, nu în ultimul rând, art.135 alin.2, prin care statul trebuie să asigure libertatea comerțului și protecția concurenței loiale.

Motivăm cele de mai sus prin faptul că asociațiile și uniunile constituite prin liberă asociere și cărora statul le garantează proprietatea prin legea fundamentală, prin textul mai sus criticat, acestea sunt obligate, prin înfrângerea voinței lor, să dirijeze o parte din fondurile proprii în afara reglementărilor cooperatiste, în alte sisteme economice cu care nu au de-a face, respectiv pentru

constituirea de societăți comerciale în condițiile unei alte reglementări care nu este specifică organizării cooperatiste.

Obligarea acestora la alte alternative de investire a veniturilor lor prin înfrângerea voinței consimțite de asociați în momentul constituirii organizației cooperatiste, constituie o încălcare gravă a dreptului de asociere, a proprietății private și o discriminare a organizațiilor cooperatiste în raport cu ceilalți agenți economici. Este discriminare deoarece nici o reglementare din legea societăților comerciale – Legea nr.31/1990 – nu le obligă pe acestea, în mod compensatoriu, să-și investească veniturile realizate în constituirea de organizații cooperatiste. Poate că numai în această situație, nu am putea vorbi de discriminare, ci doar de o reglementare comercială compensatorie.

V. Art.106 alin.4 – „Agenția Națională pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperatie reprezintă autoritatea competentă care asigură respectarea prevederilor prezentei legi.”

Textul de mai sus este neconstituțional, încălcându-se prevederile art.40 alin.1 din Constituția României prin care statul asigură libertatea de asociere, dar și prevederile art.44 alin.2 din aceeași lege fundamentală prin care statul garantează dreptul de proprietate privată.

Spunem acest lucru deoarece în condițiile liberei asocieri, prin care consimțământul de voință și acordul părților este elementul esențial, nici unul din asociați nu va consimți să se supună autorității unui organism statal atunci când prin asociere constituie o persoană juridică privată cu scop lucrativ și unde, fiecare asociat varsă la capitalul social al persoanei juridice sume provenite din venituri proprii private și nu din venituri provenite de la bugetul statului.

Într-o asemenea situație, acordarea competenței de control în ce privește respectarea prevederilor prezentei legi, Agenției Naționale pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperatie nu constituie decât o imixtiune a statului printr-un organ specializat al său în problemele private ale persoanelor juridice private constituite prin liberă asociere și cu capital privat. Acest control impus organizațiilor cooperatiste este discriminatoriu și pentru faptul că în cazul legilor de organizare a altor agenți economici privați (Legea nr.31/1990) nu s-a stipulat o asemenea competență în sarcina Agenției Naționale pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperatie, de a control și în această situație aplicarea prevederilor Legii nr.31/1990.

Precizăm că este vorba în acest caz și de încălcarea principiului constituțional prin care statul este obligat să asigure pentru toți agenții economici o concurență loială (art.135 alin.2 lit.a din Constituția României), prin acest control putem spune că se „garantează”, de fapt, concurența neloială în detrimentul organizațiilor cooperatiste.

VI. În aceeași situație de neconstituționalitate se află și textul art.110 alin.1 din Proiect, prin care se stipulează că: „Se constituie Consiliul Consultativ al Cooperatiei, organism fără personalitate juridică, cu rol consultativ, pe lângă

Agencia Națională pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperatie, format din reprezentanți desemnați de toate uniunile naționale existente.”

Prin această prevedere se legalizează amestecul brutal al statului în problemele sistemelor cooperatiste, prin agenția sa specializată pe lângă care se constituie această structură consultativă. Spunem acest lucru deoarece în acest organ, sistemele cooperatiste de reprezentare națională sunt obligate să-și desemneze reprezentanți, în felul acesta încălcându-se dreptul de dispoziție al structurilor asociative create în sistemele cooperatiste, voința acestora va fi grevată cu această obligație. De fapt, prin această prevedere se legalizează și discriminarea dintre structurile de sorginte cooperatistă și structurile economice constituite în baza Legii nr.31/1990 în considerarea cărora nu s-a constituit un Consiliu Consultativ pe lângă Agenția pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii și Cooperatie în care aceste structuri să-și desemneze delegați, iar Agenția să exercite un control direct asupra lor.

Această discriminare încalcă flagrant textului art.135 alin.2 lit.a din Constituția României, prin care statul este obligat să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție. Se încalcă, de asemenea, prevederile Recomandării O.I.M. nr.193/2002 prin care, la Cap.II pct.7(2) se stipulează că: „Cooperativele trebuie să beneficieze de condiții conform legislației și practicilor naționale care să nu fie mai puțin favorabile decât cele de care beneficiază celelalte forme de societăți comerciale sau organizații sociale. Dacă este cazul, guvernele trebuie să adopte măsuri de sprijin în favoarea activității cooperatiste în ceea ce privește anumite obiective de politică socială și publică, cum ar fi promovarea creării de noi locuri de muncă sau dezvoltarea de activități care se adresează grupurilor sau zonelor defavorizate.”

În realitate, Consiliul Consultativ are, potrivit legii, înfățișarea unui organism hibrid al administrației publice, în care, în loc de a se recunoaște dreptul uniunilor cooperatiste de a participa în mod democratic, aceste uniuni sunt incluse brutal, ex lege, spre a înfăptui politicile Agenției Naționale în domeniul cooperatiei. În acest Consiliu Consultativ de altfel, potrivit art.110 alin.2, Agenția va avea un reprezentant care reprezintă și susține politica agenția în ce privește sistemul cooperativ din România. În aceste condiții este evident că textele legale menționate nu corespund autonomiei cooperatiei și nici principiilor constituționale ale ocrotirii proprietății private a organizațiilor cooperatiste, principii ce dau expresie reglementărilor internaționale în materie, reglementări la care România este parte.

VII. „Art. 117. ...

(6) Organizațiile cooperatiste care nu și-au înregistrat modificările statutelor până la expirarea termenului prevăzut la alin. (1) se dizolvă de drept și intră în lichidare, în condițiile prevederilor art. 85-88 din prezenta lege.”

Față de modificările regulilor de structură și de funcționare a cooperatiei, cuprinse în proiectul legii, reglementarea respectivă nu ar putea fi aplicată decât pentru viitor, adică acelor organizații cooperatiste care prin ipoteză, s-ar crea după intrarea în vigoare a legii.

Este ceea ce, consacrand un principiu fundamental al statului de drept, prevede art.15 alin.2 din Constituție: „Legea dispune numai pentru viitor ...”.

Aceasta înseamnă că legea nu poate să privească decât un sistem de cooperative – ori mai multe asemenea sisteme – care s-ar crea în viitor. Sistemele cooperatiste existente la data apariției noii legi nu ar putea în nici un caz – așa cum se intenționează, abuziv dar explicit, prin dispozițiile „tranzitorii” ale legii, să fie desființate. Căci, potrivit unui alt principiu fundamental al dreptului, regimul și efectele unui act juridic rezultă din legea aplicabilă la momentul încheierii sale – **tempus regit actum** – și nu pot fi judecate în funcție de prevederi legale ulterioare.

În aceste condiții, dispozițiile cuprinse în proiect, în sensul **dizolvării de drept** a unor entități cooperatiste existente care nu ar corespunde prevederilor proiectului este, bineînțeles, potrivnică principiului constituțional enunțat, cu atât mai mult cu cât toate sistemele cooperatiste din România sunt organizate și funcționează în conformitate cu legile **adoptate după Revoluția din 1989**, reglementări pe care le-au aplicat necondiționat.

Așa fiind, înlocuirea, prin „**dizolvare**”, a unui sistem de organizare supus reglementărilor actuale, cu un alt sistem, prevăzut în legi ce nu se pot aplica decât pentru viitor, reprezintă, neîndoielnic, o măsură abuzivă, prin care se încalcă art.15 alin.2 din Legea fundamentală.

Dizolvarea unei organizații asociative ca persoană juridică nu poate interveni, în nici un sistem juridic al unui stat de drept, decât ca o sancțiune pentru nerespectarea, de către unitățile din acel sistem, a unor norme imperative corespunzătoare ordinii publice, așadar ca **sancțiune**. Or, în cazul de față nu există nici o justificare a aplicării unei sancțiuni de o asemenea gravitate, cu atât mai mult cu cât măsura s-ar aplica **de drept** pentru „**încălcarea**” unor norme ce nu pot avea valoare obligatorie în cazul entităților juridice existente la data legii și care respectă riguros reglementările legale în conformitate cu care s-au înființat.

Măsura reprezintă un abuz menit să garanteze aplicarea noii legi în cazul unor acte juridice consolidate în trecut, sub imperiul altor reglementări.

De altfel, și celelalte măsuri prevăzute de art.117 din lege reprezintă aplicarea unor prevederi abuzive, ca de pildă, „**recensământul**” membrilor cooperatori, soldat cu liste pe care cooperativele trebuie să le afișeze la sediul lor și să le „**popularizeze**” prin presa locală.

În concluzie, regula stabilită prin prevederile art.117 alin.6 din Proiectul de lege încalcă nu numai prevederile fundamentale ale Constituției, așa cum sunt ele reținute în art.40 alin.1, dar și prevederile tratatelor internaționale la care România este parte, prevederile Recomandării nr.193/2001 a Organizației Internaționale a Muncii.

VIII. Art. 119. – (1) Federalele teritoriale ale cooperativelor de consum, asociațiile teritoriale ale organizațiilor cooperăției meșteșugărești, Uniunea Națională a Cooperativelor de Consum și Asociația Națională a Cooperăției Meșteșugărești nu pot înstrăina, cu orice titlu, clădirile sau terenurile aflate în patrimoniul lor până la data îndeplinirii procedurilor prevăzute la articolul 117 alin. (1)”.

Potrivit art.44 din Constituția României, dreptul de proprietate este garantat, conținutul și limitele acestor drepturi fiind stabilite de lege. Proprietatea

privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular, nici o persoană neputând fi expropriată decât pentru o cauză de utilitate publică stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Conform art.136 alin.5 din legea fundamentală, proprietatea privată este inviolabilă în condițiile legii organice. Legea organică în materia proprietății fiind Codul civil care prin prevederile art.480 stipulează că: „Proprietatea este dreptul ce are cineva de a se bucura și dispune de un lucru exclusiv și absolut însă în limitele determinate de lege”. Aceeași lege organică, prin prevederile art.481, precizează că: „Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică și primind o dreaptă și prealabilă despăgubire”. Alte situații de îngrădirea dreptului de proprietate nu există nici în legea fundamentală a statului și nici în legea organică care reglementează dreptul de proprietate.

Stipularea în lege a restricției impusă proprietarilor de drept - organizații cooperatiste, ca în perioada de la promulgarea legii și până la înregistrarea noilor statute conform acestei legi, să nu înstrăineze nici un bun din patrimoniul său, nu constituie altceva decât crearea unei indisponibilizări legale a bunurilor din patrimoniul organizațiilor cooperatiste, aceste bunuri fiind scoase în mod forțat din circuitul civil general pentru o perioadă determinată, încălcându-se astfel, în modul cel mai flagrant, dreptul de dispoziție al proprietarului. Prin această restricție dreptul de proprietate al organizațiilor cooperatiste este încălcat ca urmare a imixtiunii statului în problemele proprietății cooperatiste, proprietate privată având un alt regim juridic decât proprietatea publică a statului.

O asemenea măsură reprezintă o abatere gravă de la principiile consacrate prin art.135 și art.136 alin.5 din Constituția țării.

IX. „Art. 121. – Art.119. – (1) Asociația Națională a Cooperăției Meșteșugărești – UCECOM, înființată prin Decretul-lege nr.66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești și Uniunea Națională a Cooperativelor de Consum – CENTROCOOP, înființată prin Legea nr.109/1996 privind organizarea și funcționarea cooperăției de consum, cu modificările ulterioare, se vor reorganiza cu respectarea prevederilor prezentei legi și își vor modifica statutele în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legilor speciale, dar nu mai mult de 18 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, astfel:

- a) în una din formele de asociere prevăzute în Titlul III al prezentei legi, anume asociație sau uniune națională, după caz;
- b) în societate cooperativă de gradul 2.

.....
(10) În situația în care Asociația Națională a Cooperăției Meșteșugărești și Uniunea Națională a Cooperativelor de Consum nu respectă prevederile prezentului articol, se dizolvă de drept și intră în lichidare conform prevederilor prezentei legi, iar activul rămas în urma achitării sumelor datorate creditorilor se transmite organizațiilor cooperatiste și uniunilor care au contribuit la realizarea patrimoniului acestora și care s-au înscris în registrul comerțului în conformitate cu prevederile prezentei legi.”

Textele de lege reproduse reprezintă o încălcare gravă a principiilor constituționale evocate la pct.V (privind art.117 din lege) din prezenta întâmpinare de neconstituționalitate.

Legea își îngăduie să dizolve „**de drept**”, cu brutalitate, structuri juridice și economice existente de multe decenii în România, aplicând o „**sanctiune**” nedemocratică și potrivnică principiilor constituționale. Asemenea reglementări legale privind desființarea de drept a unor structuri de organizare existente au mai fost declarate, în trecut, de Curtea Constituțională ca fiind contrare Legii fundamentale.

Mai mult, legea își îngăduie să dispună de bunurile ce aparțin structurilor ce vor fi „**dizolvate de drept**”, distribuindu-le acelor structuri cooperatiste care vor înțelege să se supună noilor reglementări. Cu ce drept anume poate statul să dispună de bunurile cooperației, distribuindu-le ca și când le-ar fi confiscat, spre a răsplăti astfel, pe cei ce manifestă disciplină în aplicarea legii?

Textele mai sus enunțate sunt, față de cele arătate, neconstituționale, deoarece prin conținutul lor înfrâng principiile constituționale privind dreptul la libera asociere și dreptul de proprietate privată, așa cum sunt ele reglementate prin art.40 și 44 din Constituția României, deoarece, prin textele celor trei articole, se impun condițiile reorganizării unor persoane juridice preexistente care s-au constituit prin libera asociere, în condițiile unanim consfințite de asociați la un moment dat și care sunt anulate prin intervenția statului, constând în aplicarea unor norme de reorganizare care, în fapt, conduc la desființarea acestor persoane juridice.

Se încalcă, în același timp, dreptul de proprietate privată garantată de art.44 alin.2 teza I-a din Constituția României în care se precizează că „Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular”.

Prin aplicarea acestor texte, în fond, se încalcă voința proprietarului, dreptul său de dispoziție așa cum este el reținut în textul art.480 C.civ., prin faptul că se impune în cadrul reorganizării o nouă redistribuire a patrimoniului cooperatist prin înfrângerea voinței proprietarului care este obligat să-și dirijeze patrimoniul către societăți de gradul II care nu au fost avute în vedere în momentul constituirii sale ca persoană juridică.

Consecința nerespectării regulilor impuse de legiuitor este prevăzută în mod expres în textul de lege, și în sensul că neîndeplinirea acestor condiții creează un impediment pentru persoana juridică de a-și legaliza situația juridică la Registrul Comerțului, sancțiunea prevăzută de textul legii fiind lichidarea și radierea din Registrul Comerțului a organizațiilor cooperatiste care nu se supun regulilor impuse prin această lege.

Prin aplicarea procedurii dizolvării pentru organizațiile cooperatiste care nu se supun regulilor din lege, se va dispune și cu privire la patrimoniul supus lichidării, încălcându-se voința proprietarilor care s-au asociat pentru a-și valorifica aporturile la capital și munca lor în vederea realizării unui scop care de data aceasta este încălcat de însăși statul român prin legiferarea dreptului forței în detrimentul forței dreptului.

Condițiile impuse prin aceste texte organizațiilor cooperăției meșteșugărești, persoane juridice care au calitatea de agenți economici, constituie o discriminare la adresa acestora în raport cu ceilalți agenți economici, încălcându-se și prevederile art.135 alin.2 lit.a,b și g din Constituția României, prin care:

„(2) Statul trebuie să asigure:

- (a) libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție;
- (b) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;
-
- (g) aplicarea politicilor de dezvoltare regională în concordanță cu obiectivele Uniunii Europene.

Față de garanțiile mai sus enumerate, extrase din Constituția statului român, solicităm Curții Constituționale să constate aceste garanții doar ipotetice, deoarece, în fapt, ele nu există, ba mai mult, se încearcă desființarea lor prin includerea în legi organice a unor prevederi care să lichideze aceste garanții, iar prin modul în care au fost formulate și prin efectele pe care le pot produce, acestea sunt contrare și legislației Uniunii Europene la care România urmează să adere începând cu 2007.

SEMNĂTURI

Anexa 1 - 26 deputați

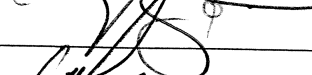

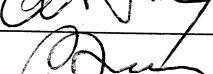
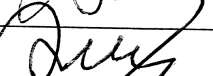

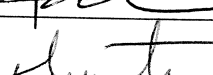
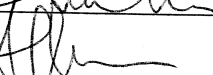
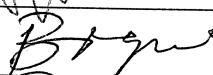
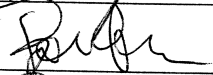
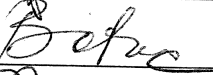
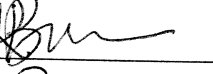
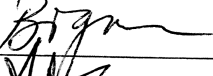
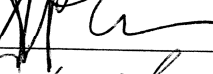
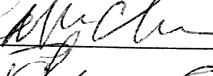
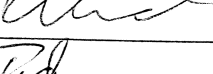
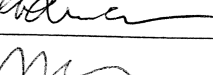

Anexa 2 - 17 deputați

Anexa 3 - 9 deputați

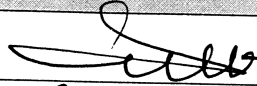

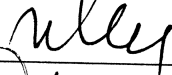
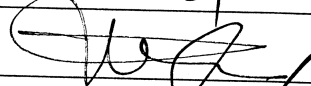
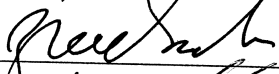
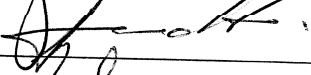
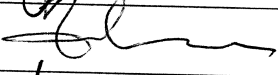
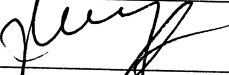

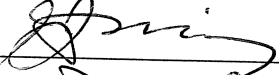

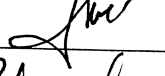

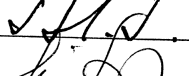
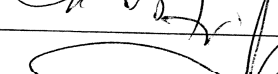

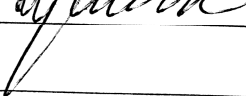
Anexa 4 - 5 deputați

TOTAL 57 deputați

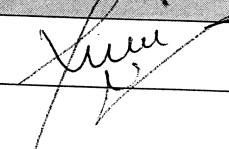

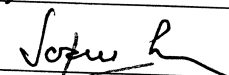
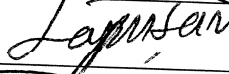

TABEL CUPRINZÂND NUMELE ȘI SEMNĂTURILE DEPUTAȚILOR CARE SUNT
 AUTORIZAȚI ȘI SESIZĂRII CU PRIVIRE LA NECONSTITUȚIONALITATEA LEGII
 PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COOPERĂȚIEI (PL nr. 370/2003)

NR. CRT.	NUMELE ȘI PRENUMELE	SEMNĂTURA
1.	OLTEANU DRAG	
2.	BROAN VASILE	
3.	NAN NICOLAE	
4.	CARSTOIU IOAN	
5.	PERES AL.	
6.	POPESCU BRJAT	
7.	IVANESCU DAN LA	
8.	RAICU POMBO	
9.	STANISOARA MIHAI	
10.	ALBU GHEORGHE	
11.	BOGDAN MARIUS	
12.	BARBU GHEORGHE	
13.	BARBU VICTOR	
14.	BERCEANU RADU	
15.	BOAGIU ANCA	
16.	GURZAN ARIAN	
17.	CANACHEU GOSTICA	
18.	CLADOVAN TEODOR	
19.	TURUCAN TEODOR	
20.	NAN MIRCEA	

TABEL CUPRINZÂND NUMELE ȘI SEMNĂTURILE DEPUTAȚILOR CARE SUNT
 AUTORII SESIZĂRII CU PRIVIRE LA NECONSTITUȚIONALITATEA LEGII
 PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COOPERĂȚIEI (PL nr. 370/2003)

NR. CRT.	NUMELE ȘI PRENUMELE	SEMNĂTURA
1	CRISTEA MARIAN	
2	Ștefan Adrian	
3	Leșcu Nicolae	
4	NEACȘU ILIE	
5	Boro Rodu	
6	ANDREI IOAN	
7	Zbârcea Tiberiu	
8	POSEA PETRE	
9	TÂRPEȘCU PADEL	
10	ZĂVOIAN IOAN DOREL	
11	CRET NICOLAE	
12	MOȘ AUGUSTA MARIA	
13	RODOLESCU ANA	
14	Leșcu Stana Iordana	
15	LAZAR MARIAN	
16	SANDU FLORENTIN	
17	MITARU ANTONI	

TABEL CUPRINZÂND NUMELE ȘI SEMNĂTURILE DEPUTAȚILOR CARE SUNT
 AUTORIZAȚI SĂ SESIZĂZĂ CU PRIVIRE LA NECONSTITUȚIONALITATEA LEGII
 PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COOPERĂȚIEI (PL nr. 370/2003)

NR. CRT.	NUMELE ȘI PRENUMELE	SEMNĂTURĂ
1	SUCIU HORILE	
2		
3	GURZĂU ADRIAN	
4	LEU IOAN	
5	LĂPUȘAN ALEXANDRU	
6	POVEȘCU ANTON	
7	NIȘTAȘO IOAN MIHAIL	
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		